

SUOSITUKSET

KOMISSION SUOSITUS (EU) 2017/84,

annettu 16 päivänä tammikuuta 2017,

mineraaliöljyjen hiilivetyjen seurannasta elintarvikkeissa ja elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuviin materiaaleihin ja tarvikkeisiin

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Mineraaliöljyjen hiilivedyt ovat pääasiassa raakaöljystä johdettuja kemiallisia yhdisteitä, joita voidaan kuitenkin tuottaa myös synteettisesti hiilestä, maakaasusta ja biomassasta. Elintarvikkeissa esiintyvät mineraaliöljyjen hiilivedyt voivat olla peräisin ympäristön saastumisesta, sadonkorjuussa ja elintarviketuotannossa käytettyjen koneiden voiteluaineista, valmistuksen apuaineista, elintarvikkeiden lisäaineista ja elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista. Elintarvikekäyttöön soveltuvat mineraaliöljyjen hiilivedyt käsitellään siten, että mineraaliöljyjen aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus on mahdollisimman pieni.
- (2) Euroopan elintarvikeeturvallisuusviranomaisen, jäljempänä 'EFSA', alainen elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä tiedelautakunta, jäljempänä 'CONTAM-lautakunta', totesi vuonna 2012 ⁽¹⁾, että mineraaliöljyjen hiilivetyjen eri aineryhmien potentiaaliset vaikutukset ihmisten terveyteen vaihtelevat huomattavasti. Mineraaliöljyjen aromaattiset hiilivedyt saattavat olla genotoksisia karsinogeenia, ja eräät mineraaliöljyjen tyydyttyneet hiilivedyt puolestaan voivat kerääntyä ihmiskudokseen ja vaikuttaa haitallisesti maksaan. Koska eräitä mineraaliöljyjen aromaattisia hiilivetyjä pidetään mutageenisinä ja karsinogeenisinä, on tärkeää järjestää mineraaliöljyjen hiilivetyjen seuranta ja tarkkailu, jotta voidaan saada parempi käsitys mineraaliöljyjen tyydyttyneiden hiilivetyjen ja mineraaliöljyjen aromaattisten hiilivetyjen suhteellisesta esiintymisestä eniten ravinnon kautta tapahtuvaa altistumista aiheuttavissa elintarvikkeissa.
- (3) Koska paperin ja pahvin kaltaisista elintarvikepakkausmateriaaleista tapahtuvan siirtymän oletetaan vaikuttavan merkittävästi kokonaisaltistumiseen, seurannan ja tarkkailun olisi katettava valmiiksi pakatut elintarvikkeet, pakkausmateriaalit ja mahdolliset estokerrokset sekä varastointiin ja jalostukseen käytettävät laitteet ja välineet. Eräät muuttujat, kuten varastointiaika ja -olosuhteet, saattavat lisätä mineraaliöljyjen hiilivetyjen siirtymistä pakkauksista elintarvikkeisiin. Koska mineraaliöljyjen hiilivetyjen havaitseminen on helpompaa silloin, kun niitä esiintyy suurempina määrinä, näytteenottostrategiassa olisi otettava huomioon nämä muuttujat siinä vaiheessa, kun siirtymä on suurimmillaan.
- (4) Saatujen analyttisten tietojen luotettavuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niillä on käytettävissään asianmukaiset analyysilaitteet ja riittävästi kertynyttä kokemusta mineraaliöljyjen hiilivetyjen analysoinnista sekä elintarvikkeissa että niiden kanssa kosketuksiin joutuviin materiaaleihin ennen analyysitulosten tuottamista.
- (5) Tämän suosituksen yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi elintarvikekäyttöön tarkoitettuja materiaaleja käsittelevän Euroopan unionin vertailulaboratorion, jäljempänä 'EU:n vertailulaboratorio', olisi annettava jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja muille sidosryhmille lisäohjeistusta, mukaan lukien ohjeet tutkimuksissa kerättävistä tiedoista sekä näytteenotto- ja analyysimenetelmistä,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

1. Jäsenvaltioiden olisi aktiivisessa yhteistyössä elintarvikealan toimijoiden sekä elintarvikepakkausmateriaalien valmistajien, jalostajien ja jakelijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa seurattava mineraaliöljyjen hiilivetyjen esiintymistä elintarvikkeissa vuosina 2017 ja 2018. Seurannan olisi katettava eläinrasvat, leipä ja sämpylät, konditoriatuotteet, aamiaisviljatuotteet, makeiset (suklaa mukaan luettuna), kaakao, kalanliha, kalatuotteet (kalasäilykkeet), syötäväksi tarkoitetut jyvät, jäätelöt ja jälkiruoat, öljysiemenet, pastavalmisteet, viljatuotteet, kuivatut palkokasvit, makkarat, pähkinät, kasviöljyt sekä kyseisten tuotteiden kanssa kosketukseen joutuvat pakkausmateriaalit.

⁽¹⁾ EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM); Scientific Opinion on Mineral Oil Hydrocarbons in Food. EFSA Journal 2012;10(6):2704, 185 s., doi:10.2903/j.efsa.2012.2704.

2. Tämän suosituksen yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi ja luotettavien vertailukelpoisten seurantatulosten tuottamiseksi tämän suosituksen täytäntöönpanossa olisi noudatettava EU:n vertailulaboratorion laatimia erityisohjeita, jäljempänä 'ohjeet'. Koska tällaisia ohjeita ei vielä ole olemassa, jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä EU:n vertailulaboratorion kanssa kyseisten ohjeiden laatimiseksi analyttisten valmiuksiensa kehittämistarpeiden mukaisesti.
3. Jäsenvaltioiden olisi otettava näytteet elintarvikkeista komission asetuksen (EY) N:o 333/2007⁽¹⁾ säännösten mukaisesti. Näytteenottoon olisi sisällyttävä oikeasuhteinen määrä valmiiksi pakattuja elintarvikkeita. Näytteenotto elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista olisi tehtävä ohjeissa huomioon otettujen eri materiaalien tai tarvikkeiden kannalta tarkoituksenmukaisten parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Muita mineraaliöljyjen hiilivetyjen mahdollisia lähteitä, jotka liittyvät muiden elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien käyttöön toimitusketjussa esimerkiksi varastoinnin tai jalostuksen aikana, olisi myös tarkasteltava, mikäli on olemassa selkeää näyttöä niiden osuudesta mineraalien hiilivetyjen esiintymiseen. Näytteenotossa valmiiksi pakatuista elintarvikkeista olisi keskityttävä hyödykkeisiin, joiden "parasta ennen" -merkinnän voimassaolon päättymispäivä lähestyy tai joiden varastointi tai jalostus tapahtuu suhteellisen lämpimissä olosuhteissa.
4. Näytteet olisi analysoitava sellaisessa muodossa kuin niitä pidetään kaupan. Mineraaliöljyjen hiilivetyjen pitoisuus valmiiksi pakatuissa elintarvikkeissa olisi määritettävä sekä itse elintarvikkeen että sen kanssa kosketuksiin joutuvan materiaalin osalta, jos viimeksi mainitun epäillään olevan todettujen mineraaliöljyjen hiilivetyjen lähde. Olisi kiinnitettävä erityistä huomiota mineraaliöljyjen tyydyttyneiden hiilivetyjen ja mineraaliöljyjen aromaattisten hiilivetyjen välisiin eroihin sekä analyysitulosten tulkitsemiseen, jotta voidaan varmistaa tuotettavien tietojen luotettavuus ja vertailukelpoisuus. Jäsenvaltiot, jotka aikovat analysoida mineraaliöljyjen tyydyttyneiden hiilivetyjen ja mineraaliöljyjen aromaattisten hiilivetyjen esiintymistä elintarvikkeissa ja niiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa, voivat pyytää teknistä apua elintarvikkeiden käyttöön tarkoitettuja materiaaleja käsittelevältä EU:n vertailulaboratoriolta.
5. Jos elintarvikkeissa todetaan mineraaliöljyjen hiilivetyjä, jäsenvaltioiden olisi tehtävä lisätutkimuksia elintarvikealan yrityksissä mahdollisten altistumislähteiden määrittämiseksi. Tutkimusten olisi mahdollisuuksien mukaan katettava kaikki sellaiset elintarvikealan toimijan käyttämät järjestelmät, jotka saattavat vaikuttaa saastumiseen tai estää sitä (esimerkiksi tuotanto- ja jalostusjärjestelmät, HACCP-järjestelmät (vaarojen analysointi ja kriittiset kohdat niiden hallitsemiseksi) tai muut vastaavat järjestelmät tai toimenpiteet, joilla pyritään torjumaan saastumista).
6. Jos mineraaliöljyjen hiilivetyjä todetaan elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa tai niiden todetaan olevan peräisin kyseisistä materiaaleista, jäsenvaltioiden olisi kerättävä tietoja elintarvikepakkauksmateriaaleista (esimerkiksi pakkausmateriaalin tyyppi ja koostumus, mahdolliset estokerrokset, pakatun elintarvikkeen säilyvyysaika) ja tehtävä lisätutkimuksia elintarvikepakkauksmateriaalien valmistajien, jalostajien ja jakelijoiden laitoksissa kyseisten yritysten käyttämien järjestelmien (esimerkiksi elintarvikepakkauksmateriaalien tuotanto- ja jalostusmenetelmät ja hyvistä tuotantotavoista annetun komission asetuksen (EY) N:o 2023/2006⁽²⁾ mukaisesti vaadittavat asiakirjat) toteamiseksi ohjeiden mukaisesti.
7. Jäsenvaltioiden, elintarvikealan toimijoiden, elintarvikepakkauksmateriaalien valmistajien, jalostajien ja jakelijoiden ja muiden sidosryhmien olisi toimitettava EFSA:lle seurantatiedot ilmaistuina kokonaispainon mukaan ja sisältäen EFSA:n yksilöimät tiedot sen vahvistamassa sähköisessä raportointimuodossa, jotta tiedot voidaan koota yhteen tiedostoon. Seurantatiedot olisi toimitettava mieluiten viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2017 ja seuraavan kerran viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2018. Viimeiset tulokset olisi toimitettava viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2019. Mahdolliset saatavilla olevat esiintymistiedot vuodelta 2016, joita ei ole vielä toimitettu, olisi toimitettava mahdollisimman pian samojen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 16 päivänä tammikuuta 2017.

Komission puolesta
Vytenis ANDRIUKAITIS
Komission jäsen

⁽¹⁾ Komission asetus (EY) N:o 333/2007, annettu 28 päivänä maaliskuuta 2007, näytteenotto- ja määritysmenetelmistä elintarvikkeiden lyijy-, kadmium-, elohopea-, epäorgaanisen tinan, 3-MCPD- ja bentso(a)pyreenipitoisuuksien virallista tarkastusta varten (EUVL L 88, 29.3.2007, s. 29).

⁽²⁾ Komission asetus (EY) N:o 2023/2006, annettu 22 päivänä joulukuuta 2006, elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvien materiaalien ja tarvikkeiden hyvistä tuotantotavoista (EUVL L 384, 29.12.2006, s. 75).